

Весняне рівнодення

Якщо стати на лінії екватора в день рівнодення, можна побачити сонце прямо над головою.

Тільки двічі на рік Сонце сходить точно на сході і заходить точно на заході. Це явище спостерігається в дні весняного і осіннього рівнодення. У день рівнодення центр Сонця можна спостерігати рівно 12 годин.

Важливою віхою зміни сезонів є день весняного рівнодення, астрономічний початок весни. Як відомо, навесні день збільшується, а ніч скорочується. І 20-21 березня настає момент, коли тривалість дня і тривалість ночі стають рівними. Такий день називається днем весняного рівнодення.

Настання весни наші пращури вважали святом, з великим нетерпінням очікували її приходу (як і ми зараз!) й однаково урочисто відзначали його в різних частинах Європи та Азії. Язичницькі святкування приходу весни були сповнені важливим сакральним змістом перемоги світла над пільмою, пробудження всього живого і початку нового життя. Стародавні єгиптяни звали Великого Сфінкса так, щоб він вказував прямо на сонце, що сходить під час весняного рівнодення.

Давайте порадіймо приходу весни і усміхнемося сонечку.

У цьому році День весняного рівнодення припадає на 20 березня

В Україні будуть діяти нові правила оренди землі

Нині існує певна правова невизначеність стосовно прав та порядку автоматичного поновлення договору оренди земельної ділянки. Проте, 15 липня 2020 року набирають чинності деякі положення Закону N 340-IX (так званий «Антирейдерський» закон), в тому числі щодо оренди землі.

ТАК, за новими правилами чітко розділено два правових механізми:

- пролонгація (автоматичне поновлення) договорів оренди землі;
- переважне право на укладення нового договору оренди

землі орендарем, який належним чином виконував умови такого договору.

Для автоматичної пролонгації договору оренди необхідно дотриматись таких умов:

- наявність у договорі умови про його поновлення після закінчення строку, на який він укладений;
- неподання стороною договору, не менш як за місяць до дати закінчення дії договору, заяви до Державного реєстру речових прав на нерухоме майно про виключення з реєстру відомостей про поновлення договору.

Нові правила, в частині пролонгації, стосуються також договорів про встановлення земельного сервітуту, договорів про надання права користування

земельною ділянкою для сільськогосподарських потреб або для забудови.

Переважне право на укладення договору оренди земельної ділянки має орендар, за наступних умов:

- орендар належним чином виконував та не порушував умови договору оренди;
  - орендар у строк, встановлений договором, але не пізніше як за один місяць до закінчення строку дії договору, повідомив орендодавця про намір скористатись переважним правом.
  - до листа-повідомлення орендар додав проект договору, який може містити інші умови.
- Зауважимо, що орендодавець зобов'язаний в місячний строк розглянути та перевірити

проект договору на відповідність вимогам закону, та узгоджує істотні умови договору.

У разі оренди земель державної та комунальної власності, укладення договору відбувається за рішенням відповідного органу.

Більш того, у разі не згоди орендодавця в укладенні нового договору, орендодавець направляє лист орендарю про таку незгоду, а у випадку з органом державної влади та місцевим самоврядуванням орендарю направляє рішення відповідного органу.

Наголошуємо, що у випадку укладення або зміни договорів оренди після набрання чинності Законом України «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо протидії

рейдерству» (в частині оренди – після 15.07.2020), умови договору повинні відповідати вимогам цього закону.

Також, вказаним законом передбачено, що власник земельної ділянки може встановити умову нотаріального посвідчення договору (внесення змін до договору) про встановлення земельного сервітуту, договорів про надання права користування земельною ділянкою для сільськогосподарських потреб (емфітевзис) або забудови (суперфіцій), договору оренди, а також скасувати таку вимогу. Встановлення (скасування) вимоги є одностороннім правочинним, що підлягає нотаріальному посвідченню.

На позачерговому засіданні Кабінету Міністрів України ухвалено №3219 «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України, спрямованих на попередження виникнення та поширення коронавірусної хвороби (Covid-19)». За документ проголосували 344 парламентарія.

УНЬОМУ передбачається, що порушення правил карантину людей, санітарно-гігієнічних, санітарно-протиепідемічних правил і норм, передбачених Законом України «Про захист населення від інфекційних хвороб», іншими актами законодавства, а також рішень органів місцевого самоврядування з питань боротьби з інфекційними захворюваннями, тягне за собою накладення штрафу на громадян від однієї до двох тисяч неоподатковуваних мінімумів доходів громадян, на посадових осіб - у розмірі від двох до десяти тисяч неоподатковуваних мінімумів доходів громадян.

Також передбачається наступні норми тимчасового характеру:

- проведення закупівлі товарів, робіт і послуг необхідних для цієї мети без застосування процедур, передбачених ЗУ «Про публічні закупівлі»;
- стовідсоткова передоплата за такі товари, роботи і послуги;
- звільнення від сплати ввізного мита і ПДВ лікарських засобів, медичних виробів та/або медичного обладнання, призначених для запобігання виникненню і розповсюдженню коронавірусу;
- контроль з боку Кабінету Міністрів за цінами на лікарські засоби, товари медичного призначення і соціально значущі товари.

Документ прописує також можливість роботи з дому для працівників, державних службовців та службовців органів місцевого самоврядування та надання за їх згодою відпустки;

- надання права власникам змінювати режими роботи органів, установ, підприємств, установ, організацій, зокрема, прийому

Кабмін прийняв закон про протидію коронавірусу

і обслуговування фізичних та юридичних осіб з обов'язковим інформуванням населення про це через веб-сайти та інші комунікаційні засоби.

Крім того, передбачається:

- **заборона на скасування дії довідки про взяття на облік** внутрішньо переміщеної особи (на період карантину та на 30 днів після його відміни);
- **заборона на залучення до адміністративної відповідальності** іноземців та осіб без громадянства, які не змогли виїхати за межі України або не змогли звернутися в територіальні органи/підрозділи Державної міграційної служби з заявою про продовження строку перебування на території України, у зв'язку із запровадженням карантинних заходів.

Факт введення карантину належить до форс-мажорних обставин. Документ прописує продовження строків отримання і надання адміністративних та інших послуг. Передбачає ряд заходів, спрямованих на захист прав та інтересів внутрішньо переміщених осіб, недопущення припинення надання житлових субсидій, реєстрації безробітних і т. д. Вводить заборону на проведення органами державного нагляду (контролю) планових заходів зі здійснення державного нагляду (контролю) у сфері господарської діяльності.

Кабінет Міністрів повинен в тижневий термін встановити додаткові доплати до зарплати медичним та іншим працівникам, безпосередньо зайнятим на роботах з ліквідації захворювання серед людей коронавірусу, в розмірі до 200 відсотків заробітної плати на період здійснення заходів щодо запобігання виникненню і поширенню коронавірусної хвороби (COVID-19) до завершення виконання цих заходів, а також доплати окремим категоріям працівників, які забезпечують основні сфери життєдіяльності.

Закон також прописує адміністративну відповідальність за самовільне залишення місця обсервації (карантину) особою, яка може бути інфікована хворобою COVID-19, а також підвищення кримінальної - за порушення санітарних правил і норм щодо запобігання інфекційним захворюванням.

Спогади про втрачене майбутнє

Відразу уточнюємо, що це спогади про звабливі та багатобіжні мрії, яким жаданим бачили своє майбутнє у колишньому радгоспі «Чумаки» тоді ще Дніпропетровського району його славні й відомі трудівники. Тоді - це коли уже мало не тридцять років тому в незалежній Україні за часів президенства Леоніда Кучми розпочинали доленосну, майже легендарну аграрно-земельну реформу.

Читайте - стор. 4, 5

Уже навіть зав'язалися суперечки, де у Дніпрі з'явилися перші завали важких бетонних плит? Одні стверджують, ніби на проспекті Олександра Поля, а інші заперечують і пріоритет віддають вулиці Титова. В останньому випадку фундаментними блоками було забарикадовано вхід до магазину з дуже ясної назвою – «Градус». Тобто легко ж здогадатися, що мова про спеціалізовану торговельну точку лікєро-горілочних виробів. А в першому парадний під'їзд магазину ніби і з бездоганною, і безневинною назвою – «Золота осінь». Однак своєю суттю він і насправді, і ніскільки не відрізнявся від «Градуса». Бо і це також магазин «зірвальних» спиртних напоїв.

Барикади...на вулицях Дніпра

Щогляд

Микола НЕЧИПОРЕНКО

АЛЕ ЯКЩО вже зовсім бути відвертим та точним, то це ті торговельні точки, які тут давно більшістю називаються зневажливо та роздратовано, а то й гнівно забігайлівками, пивничками чи найчастіше наливайками. Які працюють день і ніч - переважно без будь-яких перерв та обмежень, а пропонують, як правило, постійним клієнтам на розлив з'їдка як ніби самогон, а постійно низькопробну горілку. Котрою її любители чи «малозабезпечені» і «знедолені» ризикують отруїтися, і алкогольні нещастя дійсно трапляються в місті мало не щотижня. Хоч заступник міського голови Михайло Лисенко переконалий, що страждають від наливайок буквально усі городяни, поблизу житлових приміщень яких там і тут останнім часом виникають ці підпільні «точки» незаконної торгівля спиртним. Більше того, від тих пір, як тут забороняють «виносні кіоски» на тротуарах, наливайки перебираються в орендовані на перших поверхах квартири. Наразі їх нарахували якщо й менше сотні, то не на багато. Як-от «Незабудка» на проспекті Героїв, 46 чи безіменні на житловому масиві Червоний Камінь і вулиці Робочій. Є й ніби суто тютюнові «палатки» та «павільйони», котрі щой-

но вдалося також заблокувати залізобетонними плитами на Слобожанському проспекті та в Самарському районі. Бо там теж незаконна горілка лилася рікою чи як з відра.

Ці «питні заклади» були приховані-замасковані в прибудинкових «нетрях» спальних мікрорайонів, - каже все той же Михайло Лисенко, - але важкий горілочаний «дух» яких не давав спокою містянам настільки, що ми отримували десятками скарг на їх «діяльність». Уже не кажучи про те, що вічні з ранніх ранків і до пізніх вечорів «черги» коло них «спраглих», відтак п'яних, теж не створювали ні затишку, ні комфорту для мешканців обласного центру.

То як неважко зрозуміти, у Дніпрі неприступними барикадами вирішили перекривати

доступи до «стихійних» пивничок та наливайок. Оскільки іншого й кращого, дівішого методу, на переконання тутешньої влади, ну ніяк не знайти. На даний час вхід до тридцяти таких «точок» «замуровано» залізобетонними блоками. І що ця рішуча й безкомпромісна «акція» насамперед показала – як думаєте? Або чи вгадаєте? Відповідаємо: показала, що практично усі подібні «точки» працюють під прикриттям... правоохоронців. Не вельми складно здогадатися, що в першу чергу під прикриттям «грізних» поліцейських. Скажімо, якби ви знали, який опір зчинився, коли несподівана барикада записала вхід до того ж «Градуса» на вулиці Титова! Хтось «невідомий» ледве не порушувати карну справу

за нанесення «шкоди» торговцям спиртним зібрався. Причому, це не зважаючи на те, що тут, як обурювалися місцеві жителі, щедро частували алкоголем сумнівної якості та сумнівного походження не лише дорослих, але й неповнолітніх. І незважаючи й на те, що перш ніж вивантажувати перед «Градусом» багатотонні блоки, за матеріалами міськрадівської рейдової бригади, «хитрий» магазин позбавили ліцензії на право займатися роздрібною торгівлею алкогольними напоями, однак це допомогло, як мертвому, даруйте, припарка. Тобто крапку поставила тільки така бетонна барикада.

А, друге, чим засмутила «залізобетонна» практика міської ради, так це тим, що чи то у заблокованих наливайників миттю з'явилися співчуваючі друзі, готові виручити «потерпаючих», чи то у тих же поліцейських слухняні «служби», очільники яких аж бігом висилали на «об'єкти» свої «рятувальні загони». Так чи інакше, але за першими випадками під прикриттям нічної темряви потужні крани наперекір владі розбирали «барикади» і вивозили блоки у невідомому напрямку. Аж поки мер Дніпра Борис Філатов не оприлюднив своє вкрай гнівне попередження. Він заявив, що «впливу на правоохоронні органи я не маю, але якщо вчепився у наливайки, то не надійтеся, що відступлюся». І далі: «Хто са-

мовільно розблоковує «точки», на прощення нехай не сподівається: подачу води, електроенергії і тепла буде перекрито, а податками обкладу такими, що мало не покажуться – навіть якщо проти мене слідом порушать купу кримінальних проваджень за самоправство». Хоч незабаром навздогін довелося заявити і про те також, що «залізобетонні блоки та плити є власністю міської ради, хто їх посміє зносити невідомо куди самовільно, відповідатиме перед законом за розкрадання комунального майна».

Мета ж цього доволі несподіваного і «новаторського» методу боротьби з незаконною торгівлею підробленим спиртним не позбавлена, як на нас, сенсу. Кожен, чию наливайку «зачинять» блоками – а «зачинити» у такий спосіб обцяють і гарантують усі без винятків – має право, щоб не позбутися свого закладу, змінити його профіль. Отож отримавши ліцензії та дозвільні документи на будь-яку підприємницьку або й іншого характеру торговельну діяльність, звернутися у комунальне підприємство міської ради «Благоустрій», і блокаду буде знято. Чим завгодно тобто займайся, тільки не спойуй дорослий і підлітковий народ. Іншого варіанту продовжити своє існування немає і бути не може.

Микола ЯСЕНЬ

Що Дніпропетровська область в Україні хоч і не перша, звісна річ, але й не друга, це шанувальникам подібного дотепного гумору відомо ще з давніх радянських часів. Коли заодно й жартували, ніби були допетровські, згодом петровські часи, а після, мовляв, в тодішньому СРСР буяли дніпропетровські. Та й цілком серйозно кажучи, Дніпропетровщина рідко коли пасла задніх, зате попереду всіх інших за різними показниками була справді часто. Не те, що нині уже лишень в межах України. Нині частіше з цього приводу дійсно тільки сміятися і залишається.

КОЛИ НІ – щойно «сенсацино» стало відомо, що знайшовся показник, за яким область однозначно наразі перша в Україні. І ніяких сумнівів та зауваг – перша, і баста! Причому, всю минулу зиму, якщо вона, ця зима, була й на цей раз зимою, тривала жвава дискусія, де, в якому регіоні найбільш відчутно для народу знизили тарифи на комунальні послуги. Особливо ж бо на опалення, природний газ та електроенергію. Та відомий у соціальних мережах інтернет-портал LIGA.net щойно здійснив, навпаки, підрахунок, у яких на-

Нарешті твердо перша

ших обласних центрах людям найдорожче жилося - як у своїх квартирах, так і в окремих житлових приміщеннях. Вирішили так, що коли уявити, наче у всіх квартирах і домоволодіннях немає ані одного лічильника, себто не обліковується ні вода, ні газ, ні тепло, отож населення оплачує за затвердженими у містах нормами споживання одного, другого й третього на душу кожного бідолахи-українця чи на квадратний метр житлової площі, це і буде цілком об'єктивний показник... антирейтингу сумарної вартості комунальних послуг. Так

от, за підсумками зимового періоду, котрий щойно минув, у Дніпрі загальна сума, яку довелося сплачувати щомісяця його мешканцям, сягнула в середньому трьох тисяч 466 гривень 40 копійок. І це дійсно найвищий показник в Україні – вищого бути уже, мабуть, не могло.

У Кропивницькому – колишнього Кіровограді – принаймні теж більше 3-х тисяч, однак ж на 97 гривень і 30 копійок менше. Може й дрібниця, та для кропивничан, погодьтеся, приємно. Тобто маленька, але радість. У Сумах

та Рівному люди сплачували ще більше, ніж на сто гривень менше. Однак ось яка цікава закономірність вималювалася: місячна вартість комунальних послуг лише в 11 обласних центрах перевищувала три тисячі гривень. І також в одинадцяти інших вона складала менше трьох тисяч. При цьому у п'яти з них, в тій же Одесі приміром чи Северодонецьку, який нині править за обласний центр Луганської області, аж на одну тисячу гривень менше, ніж у славному Дніпрі.

Складається враження, наче різні регіони України у

різних кліматичних зонах – згодні? Або що глобальні погодні перемини з їх потеплінням різні наші області торкнулися по-різному. Де дужче потепліло, а де не дужче. Особливо якщо врахувати два ну геть виняткові – чи не типові? – обласні центри. Мова про Чернівці, у яких цієї зими в місяць платили практично вдвічі менше, ніж у Дніпра, і про Ужгород, де комунальні послуги обходилися людям аж в чотири рази дешевше, ніж дніпрянам. Не вірите? За даними згаданого журналістського порталу LIGA.net, ініціатору складання тарифного рейтингу обласних центрів, в столиці Закарпаття народ платив у місяць лише по 854 гривні 50 копійок. Фантастика! Чи не слід рівняти поміж собою вождів органів місцевої влади та керманічів місцевих комунальних підприємств і служб, коли одним все мало, а іншим більше треба? Тобто не кліматичні катаклізми швидше винні, не Божі діяння в небесах, а апетити теперішніх «небожителів» на місцях. Котрі звикли і не соромляться нині все глибше і глибше залазити людям в кишені уже на рівні справді кишенькових злодіїв – як вам такий висновок?

! Якою чудовою комедією був би цей світ, Дідро якби не потрібно було б брати в ній участь

«Старого коня немає і в новому уряді»

Григорій ДАВИДЕНКО

Г АДАНО і сподівано Кабмін Олексія Гончарука в звичному «турборежимному» темпі 4 березня відправлений у відставку. За рекордні зі знаком «мінус» півроку діяльності він не виправдав тих величезних сподівань, які покладали люди на Президента В. Зеленського. Молоді «реформатори» показали нерозуміння стратегії соціально-економічних перетворень, що експерти пояснюють відсутністю у них базових політичних та економічних знань. На час призначення, за середнього життєвого віку ледь за тридцять, міністри слабо уявляли собі економіку, географію, матеріальні і людські ресурси України, якими намагалися порадкувати.

Вельми промовистий факт – для підготовки власного звіту про свою ж роботу перед Верховною Радою 21 лютого уряд найняв... ТОВ «Магонова і партнери» за 84 тисячі народних гривень! Невже самі не тямлять, що творили? А ще колишні урядовці «обнулили» турботу про свій народ, бо величезні сотні тисяч мільйонів новорічні зарплати-премії «намалювали» собі, а таку ж весняну дулю – пенсіонерам. Замість передбаченої законом (!) березневої індексної пенсії. Очевидно, що перелічене та недолугі урядові за-

Остап ВЕРНИГОРА

На початку стосунків України і Московського царства гетьман Іван Брюховецький першим із українських гетьманів року Божого 1665-го несподівано поїхав до Москви, де підписав Московські статті. Вони суттєво обмежили самоврядування Гетьманщини. Коли ж за три роки приведені за цими статтями російські військові залоги усілякими знущаннями довели людей до загальноукраїнського повстання, Брюховецький спробував очолити його і порвати з Московією. Та було пізно – розгнівані козаки розтерзали його, а булаву передали Петру Дорошенку. Ці паралелі з минулим виникають мимоволі, коли бачиш, як пнеться Зе-влада після шести років війни з РФ розвернути український корабель до московського берега. Досі невідома громадськості мета таємного новорічного візиту президента В. Зеленського і тоді радника Андрія Єрмака до Омани. Чому до Києва вони повернулися московським літаком? Яким за добу до того прибув до Омани глава Ради безпеки РФ Микола Патрушев?

Сивохо як символ падіння «платформи капітуляції»

Після призначення 12 лютого главою Офіса президента А. Єрмак проявляє невластиву попереднику А. Богдану проросійську активність. Пояснює заступник міністра з питань окупованих територій Георгій Тука: - Я мав кілька розмов з людьми, які зараз працюють на найвищих посадах. Жоден із них не відповів - Єр-

конопроекти до ВР, маневри між забанками олігархічних угруповань і привели до суттєвого падіння рейтингу Зе-команди.

Відтак В. Зеленський змінив свій перший уряд, підтвердивши професійну неспроможність «слуг народу». Таку думку висловлює у ЗМІ виконавчий директор Центру економічної стратегії Гліб Вишлінський: «Намагаючись вирішити неіснуючу кризу, президент і його оточення наблизили Україну до реальної кризи. Міняти уряд, коли світова економіка балансує на межі обвалу, в рік великих виплат за зовнішнім боргом і без програми МВФ – безумство. Нездатність президента знайти міністрів економічного блоку тільки погіршує сприйняття того, що відбувається».

«Готовність до протестів має бути стовідсотковою»

Ще однією причиною перезапуску влади є звільнення системи від людей колишнього глави Офіса президента Андрія Богдана. Після відмови 60-річного Сергія Типіпка, на роль рятівника уряду погодився 44-річний Денис Шмигаль, котрий має досвід роботи в ОДА та приватних компаніях. Одне з головних питань, яке хвилює сьогодні українських фермерів та селян – наскільки фаховий суттєво оновлений уряд, яке його

бачення законопроекту про обіг землі? Про це читачам «Фермера Придніпров'я» розповідає перший заступник президента АФЗУ Віктор Шеремета:

- На жаль, «старого коня», який би йшов «борозною» необхідних змін, немає і в новому уряді. А в попередньому пацан пацаном поганяв... Цей уряд за своїм складом більш досвідчений, але не подобається його нахил до старих порядків. Він теж виконуватиме команди Офісу президента, а це так само сковуватиме його волю, тому результати праці навряд чи будуть суттєво кращими. До того ж у Зеленського немає досвідчених радників із земельних питань, тож і далі «продавлюватиметься» законопроект № 2178-10 про обіг земель у варіанті дико-го ринку. Зараз сесії районних і обласних рад України завершують ухвалення звернень до президента, уряду та парламенту з вимогою зняти проект з розгляду. Коли ж цього не буде, ці рішення стануть підставою для проведення Всеукраїнського Віче – з повноваженнями скасування згубного закону. Відтак на дату голосування законопроекту - ймовірно наприкінці цього тижня - має бути стовідсоткова готовність усіх фермерів та патріотів України до тривалих протестних акцій.

Земля опиниться в руках світових мільярдів!

Тут вкотре доречно нагадати «турбулентній» нашій владі, що аграрний сектор України, за висновками експертів, є надійним стабілізатором внутрішньої соціально-економічної ситуації, забезпечує найвищий - порівняно з іншими галузями економіки - приток валюти. Зберігаються робочі місця, а також основне - продовольча безпека країни. Навіщо різко міняти все у цій системі, це призведе до небаченої раніше суспільно-політичної кризи! Ось що заявив в телеетері экс-глава уряду Володимир Гройсман:

- Якщо самоціль – продавати землю і вважати це реформою, то це неправильно. Ринок землі повинен дати синергію, стати реальним стимулом розвитку. А в законопроекті, який зараз розглядається парламентом, є величезний недолік. Йдеться про концентрацію землі в одних руках 10 тис. га. Мільйонери і мільярди знайдуть 10-20-50 підставних фізосіб, закрутять їх договорами, на них куплять цю землю. Самі володітимуть нею і заберуть її потім під заставу, концентруючи в своїх руках 100-200-500 тисяч га землі. У мене питання – а де тут люди, українці? Де тут український інтерес? Докапіталізують країну? Добре. Але це тимчасово! Зараз гроші взяли, а завтра їх

хтось витратив. Це одноразовий дохід, який, не впевнений, що саме держава отримає.

Абсолютно точний аналіз. На жаль, перша заява прем'єра Д. Шмигала «про необхідність забезпечувати водою українських громадян в анексованому Криму» є показовою з точки зору пріоритетів чинної української влади. Журналіст Айдер Муждабаєв заявив у блозі, що будь-яка спроба вирішити питання з постачанням води окупантам, яка потрібна військовим частинам на півночі Криму, закінчиться тим, що в Україні буде некерований хаос:

- З боку суспільства ніхто на це просто так дивитися не буде. Мабуть, Шмигаль-Арахамія десь проспала 2015-й рік, коли була громадянська блокада Криму і припинення – саме силами громадянського суспільства – всіх комерційних зв'язків з окупантами. Подивимося, як в умовах жорсткого російського пресингу, шантажу поведе себе наша влада. Але як поведуть себе наші люди, яким не все одно, чи віддавати Крим і кримчан у вічне російське рабство, я дуже чітко собі уявляю.

Другий не самостійний наш Зе-уряд почав роботу. Кажуть, коли корабель не знає, до якого берега тримати курс, жоден вітер не буде для нього попутним. Чи цей – знає?

Шлях Брюховецького – лише в один кінець!

День українського добровольця у Дніпрі.

мак є проросійською людиною чи реальним агентом впливу? Та всі зазначили, що своєю діяльністю він рухає нашу країну в проросійський бік.

І загрози не забарилися. Та такі, що чимало воїнів, волонтерів і патріотів забули через них про сон, адже примара капітуляції України стала зримою! Група депутатів ВР – «раби, подножки, грязь Москви», за Шевченком – під грім канонади на фронті подалася в Кремль до «братів», які пролили ріки української крові. Влада - анітлень. «Вершиною» промосковського дрейфу став виступ 12 березня у Києві радника секретаря РНБО Сергія Сивохо на презентації «Національної платформи примирення і єдності»:

- Сьогодні ми робимо перші кроки до миру. Починаємо шлях, на який за шість років ніхто не наважився вийти. Шлях до миру через діалог.

Мета дивного заходу – «порозуміння з другою стороною громадянського конфлікту на Донбасі». На запитання ветеранів війни Сивохо повідомив, що в Україні - внутрішній конфлікт. У полеміці хтось із бійців штурнував «миротворця», той перечеписав. Певно ж, політик має відчувати ситуацію і не робити провокацій. Після події Національний корпус направив до СБУ повідомлення про вчинення державної зради радником секретаря РНБО.

Зрада Єрмака і Кучми у Мінську

Найгучнішою подією виявилось запровадження Тристоронньою контактною групою у Мінську 11 березня, за участі керівника Офісу президента України А. Єрмака та помічника президента РФ Дмитра Козака, консультативної ради. Це намір легалізувати пред-

ставників ОРДЛО як суб'єкти переговорів, а Росію перевести в статус гаранта-спостерігача разом із Німеччиною, Францією та ОБСЄ.

- Команда Зеленського не має бачення вирішення проблеми з окупованими територіями і робить кроки - без відповіді - назустріч Кремлю, - заявив Ігор Лапін, командир штурмової роти «Айдару». - Зеленський має розуміти, що Путін наступною умовою ставитиме легітимізацію формули Штайнмайера, національне законодавство, потім конституційні зміни. Ми робитимемо перший крок, яких вже є три, а звідти – нуль!

Так, Росія розуміє лише силу. Атакували росіяни у лютому турків у Сирії – ті знищили їх і техніки в десять разів більше. Отакий «мир» розуміє Путін. Політичний експерт Костянтин Матвієнко вважає, що сьогодні спри-

Акценти

ятливі обставини врятують Україну від негативного сценарію: «Російський агресор зав'яз у своїй авантурі у Сирії. На межі провалу опинилися всі російські газові проекти, «Північний потік». На певний час агресору не до нас. Він прагне заморозити війну, скинувши із себе тягар утримання «ДНР» та «ЛНР».

Проте Зе-команда не бачить цих перспектив, плазує перед агресором, а той розводить її. В День українського добровольця 14 березня більше п'яти тисяч учасників війни пройшли вулицями Києва до Офісу президента, де заявили рішучі вимоги: ані кроку назад, ні відведенню військ, ні політиці капітуляції, жодних виборів в Криму і ОРДЛО без відновлення української влади, зупинити політичне переслідування військових і волонтерів. Прошли мітинги і у Дніпрі, Кривому Розі, Львові та інших містах.

Мінська зрада розбудила і патріотичні сили у фракції «слуг народу». Більше 60 депутатів у заяві до президента вимагають: «Всі переговори щодо забезпечення прав та інтересів громадян України, припинення збройної агресії мають провадитися винятково з РФ та її представниками». А політолог Тарас Березовець заявив:

- У Зеленського є лише один шанс врятувати ситуацію. І себе. Негайно відправити у відставку Єрмака і відкрити підпис Кучми під документом, підписаному разом з бойовиками ОРДЛО. Все інше рано чи пізно призведе до повноцінної катастрофи його і країни.

Чи зрозуміє Зеленський, що шлях Брюховецького – з одностороннім рухом?

ЗАМІСТЬ ЕПІГРАФУ З ЦЬОГО ПРИВОДУ

Відряду уточнюємо, що це спогади про звабливі та багатобачні мрії, яким жаданим бачили своє майбутнє у колішньому радості «Чумаки» тоді ще Дніпропетровського району його слави й відомі трудівники. Тоді – це коли уже мало не тридцять років тому в незалежній Україні за часів президентства Леоніда Кучми розпочинали доленосу, майже легендарну аграрно-земельну реформу. У грудні 1991-го Леонід Данилович підписав знаменитий Указ про присвоєння даної реформи, який вилився, нагадаємо, у так зване розпакування колективних господарств – колгоспів-КСП. Так-от, а до того серед відомих в останні радянські літа спеціалізованих моточно-оочевих радоспів, які оточували наш обласний центр і вважалися головними постачальниками до столів городян тваринницької та вітамінної овочевої продукції, існував і радосп «Чумаки» – справді один з найпо- тужніших і найбільш успішних. Його працівники – полів і ферм, як їх тоді величали – користувалися і визнанням, і шановані в масштабах усієї області. Кого було не візьми з «Чумаки» – і досвід, і вміння та здібності, і невтомне працелюбство та сумлінне ставлення до своєї роботи були притаманні практично кожному. І практично кожен був готовий в нових умовах, отримавши у приватну власність передусім земельні паї, також частку і розпакованого багатющого рухомого і нерухомого, переданого і не переданого майна колішнього радоспу, захити собі на радість, вітху і статки вільним і єдиним ефективним господарем та власником на рідній землі. Як і обіцяла та гарантувала селянам всієї України воїстину епохальна аграрна реформа. А у «Чумаки» й поготів, повторюємо, люди мріяли про неабияке своє і своїх дітей та онуків майбутнє. Та не так сталося, як гадалося. Точніше зовсім не так, як людям

мріялося. Сюди буквально напередодні волею великого покровителя і несподівано «наспівано» власною розпотою радоспу Олександра Николаєва, який до того мав честь очолювати одне не вельми щоб славне господарство у Новомосковському районі. Порівнявоту, принаймні, з «Чумаками» його не доводилося – не ті масштаби та можливості, ніж такі у «Чумаки». А тут уже на носі і дихає майже поруч неминуча аграрна реформа, яка для тих, хто не ловитиме гав та про себе, сердешних, не забуватиме, о-то-то які перспективи обійає! Так що не в гонітті за славою та чинами прибув у славі «Чумаки» Николаєв. Не беремося стверджувати, наче він уже тоді бачив себе земельним бароном і магнатом, але що прибув з твердою метою не втратити свого солов'я у небі, це точно. Не про людей тобто подбати та потурбуватися, не про їхнє прийнятне селянське майбутнє, а про своє панське і поміщицьке, якщо хочете, пережитися. Що врешті-решт уткнув Олександр

Іванович не лише з «Чумаками», але й з двома іншими колішніми сусідніми радоспами, котрі приєднав до ВАТ «Чумаки», так чи інакше доводило багатьом у нашій області. А давним читачам «Фермера Придніпров'я», надіємося, відомо і у всіх сумних подробіцях, бо ж вони були описані у документальній повісті про невеселу долю Чумаків у документах, свідченнях, публікаціях та коментарях «Григорій Таран: «Іду на таран!», яка друкувалася у номері нашої газети, що побачив світ 20 грудня 2017 року. Григорій Таран – це Григорій Іванович, у минулому один із керівників середньої ланки колішнього радоспу «Чумаки», а нині пенсіонер і дуже авторитетний правдоборець, який сам не складає зброї і бореться, продовжує боритися з «порядками», м'яко кажучи, Николаєва, і мобілізує інших на боротьбу з ним. Протиставив виповнилося рівно 28 років – уявляєте, на скільки одне сіл, терпіння і мужності вистачило у Тарана відстоювати інтереси опуканих своїх земляків! Так що «остріб» непокоїр і

опору свавілю над українським селянством, яким є сьогодні Чумаки, це, видається, як одна з небагатьох уже надій, що світ рано чи пізно повернеться назад в інтересах сільського народу. Ми ж при цій нагоді вирішили висвітити кілька абзаців мемуарів, аби повідати про те, що розповідало більше двох років тому у повісті «Григорій Таран: «Іду на таран!». Скажемо одне – від тіх пір нічого практично не змінилося. У Григорія Івановича і його прихильників та соратників по боротьбі все ті ж цілі та вимоги – повернути людям їхню землю і покарати злодіяння, котрі були винніні і 28 років тому, і 20, 15, 10 і три роки тому та чиняться йі зараз. Це ж бо значить, що справедливість стосовно селянства в Україні за усі літа її незалежності так досі і не приведені насправді в ранг державної політики. На превеликий жаль, звичайно. Бо це фактично трагедія, котра, як уже нині видно все дужче, може привести загально до краху України. Так що «остріб» непокоїр і

Ще не забули йі, пам'ятаєте? Це та унікальна і неповторна, виняткова агрофірма, яку створив і очолював Микола Іванович Агафонов. Так-от, Микола Іванович нам і розповідав про це. Про те, що Николаєв «мігив і мислився в «Наукову», а Лазаренко «йому гарантував». Але для самого Павла Івановича виявилося тоді несподіваною, що люди в Таромському, де центральна садиба «Наукової», наперекір йому директором обрали Миколу Агафонову. Це Лазаренко, схоже, розіллало. Бо, незважаючи на це, обрання трудівників колективами своїх керівників тоді вігав Генсек Компартії і великий перебудовник «застояного соціалізму в соціаліст з людським обличчям» Михайло Горбачов, перші збори з обрання директора «Наукової» оголошено було незаконними, оскільки «виявили суттєві порушення». Але йі за другим разом у «Науковій» директором обрали Агафонову. Це вже «виходило за всі рамки». І тоді Лазаренко подзвонив приблизно до п'ятій години попо-

Лист читачів -до друку

Спогади про втрачене майбутнє

тридцять років надійно «кришуться» поліцією, прокуратурою, тими, хто весь цей час почергово перебував у тутешніх кабінетах влади, також судами. У 1992 році, очоливши господарство, Олександр Іванович за короткий термін звільнив більше половини його працівників. Таким чином явнюмисне задалегідь позбавляв звільнених земельних та майнових паїв. Аде на них могли розраховуватися лише працюючі на момент розпакування. Такої зазнали участі і трудівники колішніх радоспів «Зоря» та «Дніпро», які були приєднані до «Чумаків», як з'ясувалося, теж для позбавлення. «Дефіцит» робочої сили Олександр Іванович поповнював за рахунок учнів шкіл, бюджетників та бригад найманих працівників,

перед якими ніяких майнових та земельних обов'язків господарство не мало. Трудівників же господарства, яких звільнили не міг і які залишилися, Николаєв експлуатував на рівні рабів середньовіччя. Хто чинив опір чи і просто обурювався, блискавично звільняв «за власним бажанням». Тобто небажання терпіти знущання Николаєв розцінював як бажання йти геть. Щоб позбавити селян майнових паїв, проводить сумнівне акціонування – утискуєш перетворення радоспу в КСП. При цьому якимось чином зумів понизити вартість наявного в господарстві майна в 10 разів. Селяни в підсумку на руки отримали «папірці», які нічого не були варті. А слідом же оголосив, що дивіденди не платив, не платити і платити не буде, скуєш ті папірці за

копійки. Але розраховувався всіляким «ходовим» кривом за захмарними цінами. Ось таким чином майже на дурничку Николаєв і став власником майна вартістю в десятки мільйонів це радянських рублів – на той час доларовим мільйонером став. Навесні 2001 року були підготовлені списки працівників-акціонів ВАТ «Чумаки», які мали права на отримання земельних паїв. Списки ці затвердили на зборах 12 квітня 2002 р., і в них загально значилося 1276 осіб. На цих зборах Олександр Іванович протягнув і протиправне рішення про вилучення з масиву паювання 3 599 гектарів оренної землі, аби передати їй якимось невідомому СПП – сільськогосподарському приватному підприємству – «Еліта». Розпакування

ж решти земель Николаєв запропонував чомусь відкласти. Як згодом виявилось, «Еліту» він зареєстрував на себе, але йі 3 599 га йому замало. У кінці грудня того ж 2001 р. під егідою Николаєва списки пайовиків несподівано переглядаються і переробляються, після чого у списку увійшло тільки 1010 чоловік. Отож ще 266 селян залишилися за «бортом». Після створення СПП «Еліта», яка ніби мала на чомусь спеціалізуватися і тому йі знадобилося практично половина площі, які обробляло укрупнене ВАТ «Чумаки», решту 3 тисячі 637 гектарів наразі «допустили» до розпакування. Існуєва держакт серії ДП № 000012 від 28 грудня 2001 року, який свідчить про це. Однак Олександр Іванович розпакував з них тільки 3 тисячі 30 гектарів, оскільки ще 607 гектарів він залишив знову собі. Яким чином – досі у Чумаках ніхто збанувати не може. В усякому випадку не законним. У результаті селяни нашої сільради отримали земельні паї площею від 2,6 до 2,8 га – вдвічі меншою від середньої у сусідніх сільрадах. А мачош кишенькову сільську раду, остання ще і передала землі резервного фонду, а це 1 423 гектари, в постійне користування ВАТ «Чумаки», якими Николаєв-директор ВАТ розпоряджається від тих пір на свій розсуд і своєю владою. Таким чином Александром Николаєвим «прихвачено» 4 тисячі 200 з лишком гектар, коли не враховувати ще й взяті резервні у постійній обробіток. А для того, щоб ці афери «проїшли як по маслу», перед розпакуванням він сило-

ВІДКРИТИЙ ЛИСТ ПРЕЗИДЕНТУ УКРАЇНИ В. О. ЗЕЛЕНЬКОМУ

Копія - редакції газети «Фермер Придніпров'я» Шановний пане Президент! Бачто рокіми ми, селяни, при кожній зміні влади звертаємося з колективними скаргами у різні інстанції на неправомірні дії керівника ВАТ «Чумаки» Николаєва Олександра Івановича, який під час ще реформування

нашого господарства здійснив тотальне пограбування усіх нас, трудівників колішнього радоспу, а потім і ВАТ «Чумаки». Однак звідусіль і постійно отримували ми відверті відписки. Тут, на місці, злочин пана Николаєва уже мало не

Україна вже подбає про захист нашої честі, гідності і репутації? Тому просимо і надіємося на Вас, шановний Володимир Олександрович, що вже при Вас правоохоронні органи України спроможуться наразі належним чином здійснити розслідування поданих нами фактів, і Ви візьмете під свій особистий контроль хід розслідування злочинів Николаєва. Сподіємося на позитивні на цей раз наслідки нашої скарги, і нам повернуть землі, які за всіма вітчизняними законами належать нам.

Члени ініціативної групи: Г. Таран, Т. Марченко, П. Марченко, Н. Лахно, Г. Губська. Всі інші додаються на 5 + 1 аркушах. За дорученням ініціативної групи Григорій Іванович ТАРАН.

ЗАМІСТЬ ЕПІЛОГУ ПРИ ЦІЙ НАГОДІ

Ще раз нагадаємо давню публікацію «Григорій Таран: «Іду на таран!» У ній йшлося і про те, що «бунтівника» і явного виразника волі та інтересів селян Чумаків, Зорі та Майків свого часу в піку Олександру Николаєву обрали тут головою сільської ради. Яка відряду стала «непідконтрольною» для місцевого земельного «магната». То ви думаєте, що Олександр Іванович зміг терпіти таку «наругу» над ним? Та ні ж, звичайно – доклав усіх зусиль, аби раді на чолі з Тараном перекрыти усі можливості у належному стані підтримувати соціальну сферу та комунальне господарство громади, а потім не посоромився на повну котушку компрометувати Григорія Івановича. Коротше, останнього фактично силоміць було витіснено з крісла сільського голови, а натомість спонукали людей

як Чумаківська, набагато скромніші, звісна річ, масштаби. Не той розмах. Однак, як повідомила прес-служба Дніпропетровської обласної прокуратури, «в період з листопада 2018 року і по серпень минулого 2019-го» тут зумили «укласти 11 завідомих договорів з виготовлення нібито проектно-кошторисної документації для об'єктів, які потребували ремонтних і будівельних робіт, на суму в один мільйон гривень». Теж гроші, і не малі, погодьтеся, особливо якщо враховувати, що призначалися вони для невеликої компанії. Аде слідом обласна прокуратура й дохлдиво пояснила, що зять голови даної Чумаківської сільради верховодив в організованому злочинному угрупованні, яке створила вона, його теща – отож Валентина Іванівна Стець. Як вдалося їй «з метою незаконного збагачення та зловживаючи своїм службовим становищем вибудувати стійке

єрархічне злочинне об'єднання з чітким розподілом ролей та функцій», облпрокуратура внесла повну ясність. Отоже, слухайте: має сільська головиха дійсно рідного зятя – Любомира Куропа. Досі він не мав і не має до цих пір фактично аніякого відношення до такого органу місцевого самоврядування, як Чумаківська ОТГ. Не числився і понині не числиться бодай на найнижчій рівні посаді. Любомир Володимирович був ФОПом – підприємцем, що працював сам по собі з основним видом постійної діяльності «інші види роздрібної торгівлі в неспеціалізованих магазинах». Та в один божий день теща Валентина Стець подликала його і заявила, що досить «дурника валяти», – пора переїзирати на себе «організаційно-координаційні та контрольні дії у групі», до складу якої вона, теща, крім себе, ясна річ, ввела ще й свою першу заступницю Людмилу Данилову, секретарку

непосильного для нас немає! Цьому сторонньому і поки що безіменному «виконавцю замовлень» на проекти і тому подібне, правда, довелося погодитися, щоб картковий рахунок у банківській установі був оформлений на Любомира Куропа. Оскільки він здійснював весь контроль, включаючи фінансовий, за проектною підприємницькою діяльністю фірми, котра, ясна річ, зовсім не віники в'язала. І пішло, і поїхало: секретар сільради Вікторія Паранько, як повідомляє речник прокуратури, «діючи за вказівками голови сільради Валентини Стець та її першої заступниці Людмили Данилової», не виносила вказані питання на розгляд сесії, а підробляла їх рішення задніми членами», що і було підставою «для перерахування головбуху Аллою Василенко за казначейського рахунку сільради на рахунок підконтрольного «проектанта» бюджетних коштів ніби на

виготовлення проектно-кошторисної документації». А далі справа рук і повне шахрайство зятя Валентини Стець Любомира Куропа і його «соратника»... Зараз ситуація наступна: членам організованого злочинного угруповання «повідомлено про підозру у вининенні злочинів, керівника ОЗУ взято під варту, до інших учасників застосовано запобіжний засіб у вигляді застави». Досудове слідство у кримінальному провадженні за дев'ятьма статтями КК України триває. Тут і заволодіння чужим майном шляхом зловживання службовими особами службовими становищами, і підробка офіційних документів, печаток та їх використання, і легалізація (відмивання) доходів, одержаних злочинним шляхом – для відповідальності вистачить по зав'язку. Але ми про це принагідно та насамкінець повідомляємо і для того, аби чумаківські ініціатори-правдоборці цей факт і поготів взяли під свій контроль та не дали звести його нанівещ. Щоб не сталося так, як зі злочинцями Николаєва – досить кінці кидати у воду! За неправомірні вигоди пора карати на повну котушку – зодні? Бо перед останньою крапкою ще й ось такі цікаві «юанси». Декларації за минулий рік державні службовці ще не подавали. Є ж у нашому розпорядженні позаминулорічні. Так от, у 2018-му Валентина Стець на місяць одержувала майже по 40 тисяч гривень, її заступниця Людмила Данилова по 33,2 тисячі, головний бухгалтер сільради Алла Василенко по 26,6 та секретар сільради Вікторія Паранько по 23,4 тисячі гривень. Звісно, порівняно з тими зарплатами та преміальними, які виліскують сьогодні собі «слуги народу» з Кабміну та інших органів державної влади, це майже ніщо. Але для очільників сільської громади наше життя справедливість та верховенство законів, що й демонструють у Чумаках нескорені ініціатори на чолі з Григорієм Тараном. Усі разом їдуть вони на таран. Підготував Микола НЕЧИПОРЕНКО.

Безоплатна приватизація земельної ділянки: міф чи реальність?

Враховуючи те, що громадяни знають свої права, однак не розуміють як їх реалізувати, пропонуємо ознайомитись із порядком одержання безоплатно у власність земельної ділянки із земель державної або комунальної власності.

Порядок безоплатної приватизації земельних ділянок громадянами із земель державної або комунальної власності передбачений Розділом IV Земельного кодексу України.

Перш за все, вам необхідно знайти вільну земельну ділянку, визначитись із цільовим призначенням земельної ділянки та її орієнтовними розмірами.

Закон надає громадянам можливість отримати безоплатно землі наступних розмірів:

для ведення фермерського господарства

- в розмірі земельної частки (паю), визначеної для членів сільськогосподарських підприємств, розташованих на території сільської, селищної, міської ради, де знаходиться фермерське господарство;

для ведення особистого селянського господарства - не більше 2,0 гектара;

для ведення садівництва - не більше 0,12 гектара;

для будівництва і обслуговування жилого будинку, господарських будівель і споруд (присадибна ділянка) у селах - не більше 0,25 гектара, в селищах - не більше 0,15 гектара, в містах - не більше 0,10 гектара;

для індивідуального дачного будівництва - не більше 0,10 гектара;

для будівництва індивідуальних гаражів - не більше 0,01 гектара.

Привабливим для громадян є те, що Законом передбачено одноразова можливість передачі земельних ділянок безоплатно у власність громадян у межах вищезазначених норм по кожному виду використання. Тобто, ви можете приватизувати шість земельних ділянок різного цільового призначення з вищезазначеного переліку.

Для пошуку вільної земельної ділянки ви можете отримати таку інформацію в органах, які уповноважені надавати землі у власність громадян або скористатись Публічною кадастровою картою України (<https://map.land.gov.ua/kadastrova-karta>). Там ви отримаєте повну інформацію про земельну ділянку, а саме про право власності та речові права на землю, кадастровий номер земельної ділянки, тип власності, цільове призначення та площу. Наступним етапом є підготовка клопотання в порядку ч. 6 ст. 118 Земельного кодексу України та подання його:

до сільської, селищної, міської ради – щодо земель комунальної власності, які розташовані в межах населеного пункту; до районної державної адміністрації – щодо земель державної власності поза межами населених пунктів;

до Державної служби України з питань геодезії, картографії та кадастру (далі - Держгеокадастр) та його територіальних органів – щодо земель для ведення особистого селянського господарства або садівництва державної власності поза межами населених пунктів). Перелік цих органів, їх контактні дані ви можете знайти, перейшовши за посиланням <https://land.gov.ua/info/terytorialni-orhany-derzhheokadastru/>.

У клопотанні необхідно зазначити цільове призначення земельної ділянки та її орієнтовні розміри. Також до клопотання обов'язково додаються:

1. Графічні матеріали, на яких зазначено бажане місце розташування земельної ділянки. Процес викопіювання графічних матеріалів та їх вартість передбачена Порядком ведення Державного земельного кадастру, затвердженого Постановою

Кабінету Міністрів України від 17 жовтня 2012 року №1051 та Законом України «Про Державний земельний кадастр».

За таку процедуру вам необхідно буде сплатити адміністративний збір у розмірі 63 грн. 06 коп. (станом на 2020 рік).

Деякі інтернет ресурси рекомендують отримувати такий документ саме в органах місцевого самоврядування, однак ви можете зекономити свій час та кошти і отримати такі графічні матеріали шляхом

самостійного викопіювання із Публічної кадастрової карти України, що є належним документом. Дане питання було розглянуто Касаційним адміністративним судом у складі Верховного суду 09 січня 2020 року у справі №812/1264/17 та зазначено «Враховуючи вищевикладене, колегія суддів погоджується з позицією судів попередніх інстанцій, що додані ОСОБА_1 до своєї заяви графічні матеріали (викопіювання), на яких зазначено бажане місце розташування земельної ділянки, роздруковані із Публічної кадастрової карти України, інформація в якій створена належним суб'єктом, є належним документом із відображенням інформації, яка дає можливість ідентифікувати бажану земельну ділянку на місцевості, та містить прив'язку земельної ділянки до відповідного населеного пункту (Привільська сільська рада Троїцького району Луганської області), площу бажаної земельної ділянки.» Із повним текстом

2. Погодження землекористувача (у разі вилучення земельної ділянки, що перебуває у користуванні інших осіб);

3. У разі надання земельної ділянки для ведення фермерського господарства необхідно також подати документи, що підтверджують досвід роботи у сільському господарстві або наявність освіти, здобутої в аграрному навчальному закладі. Даний перелік додатків до клопотання є вичерпним, зокрема Земельним кодексом України передбачено, що суб'єктами передачі земельних ділянок у власність громадянам забороняється вимагати додаткові матеріали та документи, не передбачені ст. 118 Земельного кодексу України.

Після того, як відповідний орган виконавчої влади або орган місцевого самоврядування отримав та зареєстрував ваше клопотання, він зобов'язаний розглянути його у місячний строк і надати або відмовити в наданні дозволу на розроблення проекту землеустрою щодо відведення земельної ділянки. Підстави для відмови у наданні такого дозволу передбачені ч. 3 ст. 123 Земельного кодексу України. У разі якщо у місячний строк з дня реєстрації клопотання відповідний орган виконавчої влади або орган місцевого самоврядування не надав дозволу на розроблення проекту землеустрою щодо відведення земельної ділянки або мотивовану відмову у його наданні, то ви, у місячний строк з дня закінчення зазначеного строку, маєте право **замовити розроблення проекту землеустрою щодо відведення земельної ділянки** без надання такого дозволу, про що письмово повинні повідомити відповідний орган виконавчої влади або орган місцевого самоврядування. До письмового повідомлення додається договір на виконання робіт із землеустрою щодо відведення земельної ділянки.

Проект землеустрою щодо відведення земельної ділянки розробляється землеупорядниками, на підставі укладеного з ними договору. І саме тут, в «безоплатній» процедурі, вам потрібно заплатити певну суму коштів за послуги землеупорядника. Таким чином, в ст. 118 Земельного кодексу України закріплено право грома-

дянина замовити розроблення проекту землеустрою щодо відведення земельної ділянки без надання такого дозволу та жодним чином не позбавляє його права на отримання від уповноваженого органу після спливу місячного строку дозволу на розроблення проекту землеустрою щодо відведення земельної ділянки або вмотивованої відмови у його наданні, а також права на судовий захист у випадку неможливості реалізації права на отримання відповідного дозволу (бездіяльності суб'єкта владних повноважень) або відмови у його наданні після спливу місячного строку.

Дана правова позиція викладена в Постанові Касаційного господарського суду у складі Верховного Суду від 10 липня 2018 року в справі №806/3095/17 та від 17 грудня 2018 року у справі №509/4156/15 (<http://www.reyestr.court.gov.ua/Review/75253679>, <http://www.reyestr.court.gov.ua/Review/78626478>).

Варто зазначити, що проект землеустрою щодо відведення земельної ділянки підлягає обов'язковому погодженню із територіальним органом Держгеокадастру, відповідно до ст. 186-1 Земельного кодексу України.

Після погодженого проекту землеустрою його також необхідно затвердити в органах місцевого самоврядування. Така процедура триває протягом двох тижнів з дня отримання погодженого проекту землеустрою. Результатом такого затвердження є прийняття рішення про затвердження проекту землеустрою щодо відведення земельної ділянки та надання її у власність, що передбачено ч. 9 ст. 118 Земельного кодексу України. Дуже часто органи місцевого самоврядування відмовляють громадянам у передачі земельної ділянки у власність на даній стадії, однак Земельним кодексом України передбачено право що така відмова може бути оскаржена в суді.

4. І останнім кроком для отримання земельної ділянки у власність є реєстрація права власності на земельну ділянку. Для цього вам необхідно звернутись до державного реєстратора в ЦНАП або нотаріуса в межах Автономної Республіки Крим, області, міст Києва та Севастополя за місцезнаходженням земельної ділянки.

Для державної реєстрації права власності на земельну ділянку, права на яку набуваються шляхом передачі земельних ділянок у власність із земель державної або комунальної власності, подається:

заява на проведення реєстраційних дій; паспорт та ідентифікаційний код; рішення органу виконавчої влади або органу місцевого самоврядування про передачу земельної ділянки у власність; витяг із Державного земельного кадастру про земельну ділянку; квитанція про сплату адміністративного збору у розмірі 210 грн. 20 коп. (станом на 2020 рік).

Подати таку заяву ви можете особисто, або через уповноваженого представника.

Строк розгляду заяви державним реєстратором складає 5 робочих днів. Також державний реєстратор на підставах, визначених в ч. 1 ст. 24 Закону Украї-

ни «Про державну реєстрацію речових прав на нерухоме майно та їх обтяжень» може відмовити у реєстрації права власності на земельну ділянку.

Отже, етапами безоплатного отримання земельної ділянки є:

визначення із цільовим призначенням, розміром земельної ділянки;

подання клопотання до відповідного органу виконавчої влади або органу місцевого самоврядування в порядку ч. 6 ст. 118 Земельного кодексу України;

отримання дозволу на розроблення проекту землеустрою щодо відведення земельної ділянки/відмову в наданні дозволу.

укладання договору із землеупорядниками та замовлення розроблення проекту землеустрою щодо відведення земельної ділянки у разі, якщо відповідний орган виконавчої влади або орган місцевого самоврядування не надав дозволу на розроблення проекту землеустрою щодо відведення земельної ділянки або мотивовану відмову у його наданні;

повідомлення відповідного органу виконавчої влади або органу місцевого самоврядування про замовлення розробки проекту землеустрою щодо відведення земельної ділянки без надання такого дозволу;

погодження проекту землеустрою щодо відведення земельної ділянки;

затвердження проекту землеустрою щодо відведення земельної ділянки та отримання рішення про надання земельної ділянки у власність;

державна реєстрація права власності на земельну ділянку.

Прочитавши цю статтю, у вас виникає питання: «А що ж робити у разі відмови органу виконавчої влади або органу місцевого самоврядування в наданні дозволу на розроблення проекту землеустрою щодо відведення земельної ділянки?»

Відповідь проста: «Таку відмову ви маєте право оскаржити до адміністративного суду. При цьому вам необхідно буде сплатити судовий збір та додаткові витрати, пов'язані із розглядом справи. Також потрібно враховувати судову практику з аналогічних питань, оскільки на сьогодні суди України можуть тільки зобов'язати відповідні органи повторно розглянути клопотання про надання дозволу на розробку проекту землеустрою щодо відведення земельної ділянки у власність, а не зобов'язати надати такий дозвіл».

І наостанок, відповідаючи на основне питання «...міф чи реальність?», однозначної відповіді ви не отримаєте поки самі не спробуєте пройти всю процедуру безоплатної приватизації земельної ділянки. У даному процесі потрібно бути готовим до тривалого розгляду заяв, звернення до суду, що також до того, що це не дасть 100% гарантії отримання вами земельної ділянки.

На превеликий жаль, законодавство України в даному питанні недосконале та не допомагає громадянам безперешкодно реалізувати своє право отримати земельну ділянку у власність.

Грамотно підібраний ґрунт — запорука міцної розсади, а це означає, що і всього врожаю. У кожній городній культурі свої вимоги. Однак є інгредієнти, які не можна додавати до жодної ґрунтосуміші. У суперечках про те, який саме ґрунт кращий — садовий або придбаний, зламана не одна сотня списків. Городники-початківці не любляють ризикувати, і тому купують ґрунтосуміш у магазині. У той час як їх більш досвідчені спільники вважають за краще готувати її самостійно. Існує безліч рецептів ґрунту для вирощування розсади перцю, огірків, томатів та інших культур. Проте всі вони сходяться в одному: є компоненти, які у жодному разі не можна додавати в ґрунт для розсади.

На порі, на часі

Ці компоненти не можна додавати в ґрунт для розсади

Глина

Глина робить ґрунт щільним і важким. Він припиняє пропускати повітря і швидко пересихає. Молоді рослини можуть загинути через нестачу харчування і води. І хоча власне глина багата на поживні речовини, вони практично не доступні для рослин.

Пісок

Кар'єрний і будівельний види піску абсолютно не підходять для розсадного ґрунту. Вони не родючі і містять багато глини, яка дуже погано пропускає воду і повітря, і тим самим згубно впливає на молоді розсади. Крім того, у такому піску практично немає поживних елементів. Тому для створення ґрунтосумішей краще за все використовувати пісок, добутий з річкового русла. Він набагато легший і більш чистий, в ньому практично не буває глини та інших домішок.

Свіжий гній

Після потрапляння у ґрунт свіжий гній починає виділяти газ, а разом з ними і тепло, яке негативно впливає на коріння рослин. Молоді рослини дуже погано переносять перегрів кореневої системи і можуть загинути через надлишок тепла. Особливо шкідливий свіжий гній для рослин, які погано переносять кислий ґрунт. Крім того, у гної можуть зберегтися збудники інфекцій, насіння смітних трав або личинки шкідників.

Компост

У питанні щодо можливості додавання до ґрунту для розсади компосту існують дві діаметрально протилежних думки: «у жодному разі не можна» і «обов'язково потрібно додати». Однак пояснюється це протиріччя досить легко. Під час перегнивання рослинних залишків виділяється велика кількість тепла, яке може призвести до пошкодження молодих корінців або навіть до загибелі насіння та паростків. Варто врахувати той факт, що під час перепрівання компосту втрачається велика кількість азоту, речовини,

життєво необхідної для нормального зростання молодих рослин. У той самий час якісний стиглий компост піде лише на користь розсади.

Температура ґрунту, вища за 30°С, призводить до слабкого зростання і навіть загибелі коріння рослини.

Свіжа тирса

З одного боку, тирсовий субстрат з успіхом застосовується для пророщування насіння. Він добре пропускає повітря і вологу, тим самим створюючи всі умови для розвитку потужної кореневої системи. Крім того, вирощену у тирсі розсаду набагато легше пересаджувати. З іншого боку, субстрат практично не містить корисних речовин і тому не може бути повноцінною заміною ґрунту або ґрунтосуміші. Вирощена на тирсі розсада має тонкі стебла, відрізняється жовтизною і дуже повільно зростає.

Потрапивши у тирсу, насіння проростає за рахунок тих поживних речовин, які містяться у ньому спочатку. Однак шойно цей запас остаточно вичерпається (за часом це співпадає з появою першого справжнього листка), молоді рослини потрібно терміново пересадити у відповідний ґрунт.

Для пророщування насіння краще використовувати тирсу листяних дерев, оскільки тирса хвойних порід дерев за своєю природою більш кисла. Тому особливо великої шкоди вона може завдати огіркам.

Чайна заварка

Спита чайна заварка є гідною заміною торф'яним таблеткам. Особливо корисний крупнолистий чай, оскільки він багатий на калій, кальцій, магній, алюміній, марганець, натрій і залізо. У надрізаний з одного боку чайний пакетик досипають трохи універсального ґрунту і сіють туди насіння. Шойно сходи стануть достатньо великими для пікірування, їх можна буде пересадити без особливої шкоди для кореневої системи рослин. Деякі культури, наприклад, перець, дуже погано переносять пікірування, тому

для них чайна заварка стане справжнім порятунком.

Однак, як і у будь-якої іншої органіки, у спитій чайній заварці є і свої недоліки. Якщо субстрат знаходиться у стані активного розкладання, то тепло, яке виробляється під час цього процесу, зменшить вміст азоту і знищить коріння розсади. Це означає, що перед використанням заварку необхідно добре просушити. Однак якщо помітите на ній хоч найменші ознаки появи цвілі, відмовтеся від її використання.

Спита кава

Кавові зерна багаті на корисні речовини: фосфор, калій, кальцій, магній, азот і багато інших. Раніше вважалося, що каву можна використовувати у якості добрива для рослин, що потребують зниженого рівня рН. Справді ж вся «кислота», яка властива свіжій меленій каві, йде під час варіння. У той час як у вареної кави гуща має нейтральну реакцію (рН 6,5-6,8).

З чаєм каву споріднює не лише те, що обидва ці напої є тонізуючими. Так само, як і чай, не до кінця висушена кавова гуща може стати джерелом грибкових захворювань. Крім того, вона обтяжує ґрунт і уповільнює проростання насіння.

Солома

Універсальність соломи не вимагає доказів. Її з однаковим успіхом використовують для мульчування, укриття рослин на зиму і навіть вирощування овочів за умов неродючого ґрунту. У той самий час органічні залишки є хімічно стабільними, а це означає, що у якості добрив їх можна використовувати лише після того, як над ними «попрацюють» мікроорганізми.

Коли у ґрунт вносять солому або соломистий субстрат, у ньому починається процес активного розкладання. Під час цього процесу виробляється велика кількість тепла, згубного для розсади, а також кислоти (бензоліна, молочна, оцтова, мурашина), які сповільнюють зростання і розвиток кореневої системи. На додаток до всього, використання соломи погіршує азотне харчування рослин.

Листовий перегній

Опале листя — справжнє джерело клітковини і кремнію. Правильно приготований листовий перегній багатий на азот і фосфор. За цими показниками його можна порівняти з коров'ячим гноєм. При цьому «неправильний» перегній приносить набагато більше шкоди, ніж користі.

Однією з найпоширеніших помилок при його приготуванні є використання зараженого листя. Не завжди це відбувається через недогляд. Коли хвороба перебуває на початковій стадії, її дуже важко виявити. У результаті виявляється зараженим весь перегній. Чи варто пояснювати, яку небезпеку він становить для незміцнілих паростків. До всього іншого додається ризик перегріву коріння під час активної стадії розкладання. Саме тому не до кінця перепріле листя можна використовувати для вирощування розсади.

Вирощування розсади — питання важливе, тому ставитися до нього потрібно серйозно. У природі не існує речовин, які можна було б назвати однозначно шкідливими або корисними. Дотримуйтесь здорового глузду, і гарний урожай не змусить довго чекати на себе.

Господині

Дієтологи про користь субпродуктів

Дієтологи назвали найкращі види субпродуктів, які точно будуть корисні для людського організму.

Що таке субпродукти

Багато хто вважає, що субпродукти — це внутрішні органи тварин. Взагалі їх ділять на дві категорії. До першої відносять печінку, нирки, серце, мозок, язик, вим'я, діафрагма і хвості, до другої — легені, вуха, голови, шлунок, ноги й свинячий хвіст. Зазвичай субпродукти вважають класом нижче, ніж м'ясо. Але по суті субпродукти теж м'ясо, калорійність нижче, а корисних властивостей в них не менше. Часто з продуктів готують ковбасу, холодець, копченості, консерви, другі страви, паштети, начинки для пирогів.

Корисні види субпродуктів

Печінка вважається найкращим видом. У ній багато вітамінів А, групи В, Е, D, калію, заліза, кальцію, магнію, фосфору, натрію, міді. Речовини в складі печінки дозволяють забезпечити гідну роботу мозку, нирок, зорової системи, покращують стан шкіри, волосся, зубів. Є у печінці неолік — смак і запах, які подобаються далеко не всім. Від них можна позбутися — вимочивши продукт у холодній воді 3-4 години. Краще споживати печінку молодих тварин, вона здатна накопичувати в собі токсини, а шкідливі не потрібні людям.

Легені — ще корисний вид субпродукту. Нежирні, не такі калорійні, багаті чистим білком і залізом. Вітамінів і мінералів в легенях стільки ж, скільки в яловичій вирізці. Однак вартість набагато дешевша. У магазині можна вибрати серце тварини — черговий вид субпродуктів. Токсини в органі відсутні, багато білка, заліза, міді, магнію. Ці компоненти роблять серце ефективним для підтримки нормального складу крові, якісної роботи нервової системи, тиску, здоров'я судин. До того ж в серці менше жиру — користь при схудненні.

Не менш корисними будуть нирки, містять багато вітамінів групи В, магнію, міді, калію. Однак в складі є чимало холестерину, споживати субпродукт краще з обережністю. Цинк у складі нирок зробить їх корисними для жіночого та чоловічого здоров'я, шкіри, нігтів. Щоб позбутися присмаку сечі й шкідливих речовин, треба витримати нирки в підкисленій воді, молоці.

Мізки теж можна сміливо включати в харчовий кошук. Багатство мінералів і нутрієнтів робить їх корисними для кожного. Пам'ятайте тільки про високий вміст жиру, холестерину. Язик для багатьох є смачним субпродуктом. Містить вітаміни Е, РР, групи В, залізо, цинк, мідь, калій, кальцій, фосфор, магній. Очевидна користь для здоров'я і багатство смаку.

Обласна щотижнева газета
«ФЕРМЕР ПРИДНІПРОВ'Я»
Свідоцтво про реєстрацію ДП 2161-899Р від 23.02.2017 р.
ЗАСНОВНИК ТА ВИДАВЕЦЬ
ТОВ «Редакція газети «Фермер Придніпров'я»
Голова редакційної ради
Анатолій ГАЙВОРОНСЬКИЙ
Головний редактор Лариса ШАРА

49000, м. Дніпро, вул. Воскресенська, 41, оф. 109
786-02-21, 098-183-00-18, 050-968-64-84
e-mail: farmer.gazeta@gmail.com
www.farmer.dp.ua
www.facebook.com/farmer.dp.ua
Друк ТОВ «Видавничий дім «Кераміст»
69057, м. Запоріжжя, вул. Седова, 16
Обсяг 2 друк. арк. Друк офсетний.
Зам. № 2083911 Тираж 11958.

Редакція не завжди поділяє точку зору авторів публікацій.
Гонорар сплачується тільки за замовлені матеріали.
Під цим знаком матеріал опубліковано на комерційній основі.
Відповідальність за зміст реклами несуть рекламодавці.
Посилання при передруку на «Фермер Придніпров'я» обов'язкове.
Газета за посиланням використовує повідомлення інформаційних порталів.
Оформлення передплати та доставку газети здійснює
Дніпропетровська філія ПАТ «Укрпошта».
Передплатний індекс 60092

У той час, коли звідусіль лунає гуркіт бензопилок, котрими «чорні лісоруби» знищують залишки насаджених батьками в минулому сторіччі ползахисних лісосмуг, на Черкащині живе й працює скромний український фермер, волонтер і патріот України Сергій Гнатюк, який присвятив усе своє свідоме життя служінню справі збереження й відновлення лісу. Розповідь про нього – в цій публікації.

Ріки повняться струмками

Володимир ЯРОШЕНКО

Біографія Сергія Валентиновича нічим особливим не примітна. Народився в селянській сім'ї, вчився у звичайній сільській школі, разом з однолітками допомагав дорослим у домашньому й колгоспному господарстві. Але хліборобська жилка, успадкована від дідів-прадідів, не дозволила байдуже спостерігати за тими перетвореннями, не завжди зрозумілими й навіть антиприродними, які звалилися на українських селян у лихі 90-ті. Коли в рідному селі Городецькому на Уманщині «розпайовували» колгосп, йому практично

незначними вони не здавалися цим недоросткам. І прийшло до мене єдино вірне рішення: створити своє господарство і працювати на землі, вона не зрадить, аби тільки її не зраджували».

У нього були необхідні знання й досвід, а найголовніше – бажання втілити їх у реальну землеробську практику. Відтак 1993 року Сергій Леонідович заснував власне фермерське господарство. Втім, не так швидко й безперешкодно, як ми про це розповідаємо. Адже легкими стежками побігли переважно «везунчики»: одні правдами й неправдами спромоглися «приватизувати» цілі

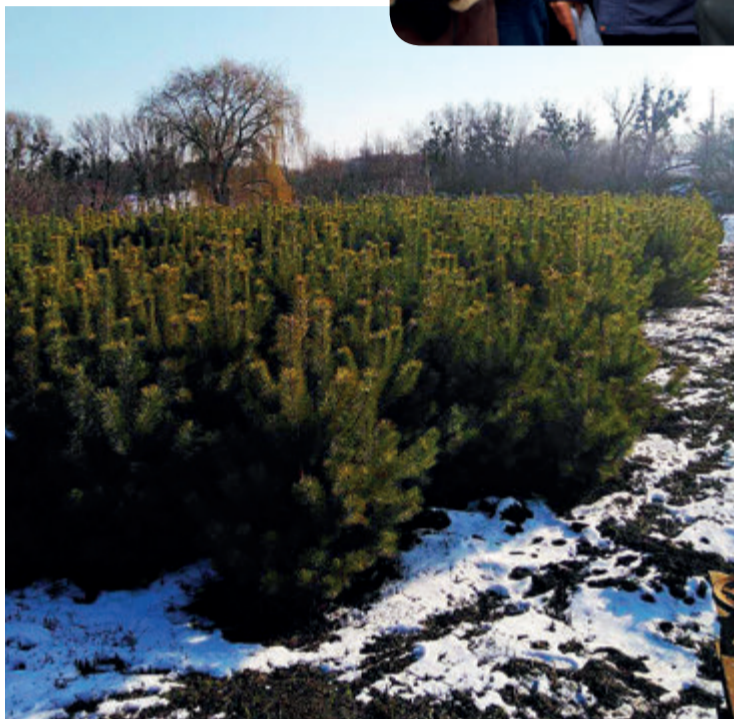

Ялиновий гай, де росте безліч грибів і живуть зайці та їжачки.

нічого не дісталось: виділили лише 10 га землі сільськогосподарського призначення. Господарські споруди, техніка, інші колгоспні статки – дісталися іншим. Втім, це вже інша історія, гідна окремої публікації. А наразі – про фермера-новатора, шанувальника природи, патріота України.

Гнатюк пригадує: «Було страшно, коли настали лихі 90-ті й на вітчизняне сільське господарство насунули чорні хмари занепаду й руйнування. І це лихо принесли не якісь іноземні завойовники, а власні нехлюї, яких у комсомолі, а потім і в чиновницьких кабінетах так і не навчили поважати чужу працю та її результати, якими б

господарства з модним нині терміном «інфраструктура»; інші гав не ловили ще за часів колгоспів-радгоспів, потрошку стягуючи реманент до власного обійстя; а комусь «на паї» цілком справний трактор чи комбайн випав. Створюючи фермерське господарство «Струмок», Гнатюк запросив до участі в ньому інших односельців, і 33 з них зі своїми земельними й майновими паями стали його побратимами. Сільська «еліта» не надто щедро обдарувала новостворений колектив: на «підйом» передали їм замулений ставок, якийсь там іржавий непотріб із реманенту – і все. А нові споруди (хімсклад, га-

Майже 15 тисяч крихітних соснонок плакає С. Гнатюк – для людей.

зову котельню, кормокухню на загальну суму понад три мільйони гривень) навіть до паювання не включили, хоча в структурі колишнього КСПП вони становили 42,5 %. Цей ласий шматок віддали «своїм». Однак «Струмок» не тільки не пересох, а потроху ставав повноводнішим і помітнішим серед безлічі інших таких струмків, із яких потім народжуються річки і навіть моря.

Важко було спочатку відроджувати занедбані лани. Та поступово у фермерському господарстві з'явилася техніка, були підібрані кваліфіковані працівники, визначений перелік культур. Колектив порівняно невеликий, але його основу складають справжні професіонали. Це – люди, віддані своїй справі; вони не кинули сільське господарство в часи

занепаду й досі залишаються вірними нелегкій хліборобській праці. Наразі ФГ «Струмок» обробляє близько 70 гектарів, вирощує зернові й технічні культури, звичні для нинішнього АПК. З метою досягнення високої врожайності Сергій Гнатюк використовує сучасні технології вирощування рослин та агротехнічні прийоми, своєчасно проводить обробіток посівів, вживає заходів для боротьби з хворобами та шкідниками рослин. Для підвищення ефективності виробництва та продуктивності праці в господарстві використовуються високоврожайні сорти посівного матеріалу, посівні площі обробляються сучасною технікою з використанням комплексних високоєфективних мінеральних добрив та сучасних засобів

Новий перспективний напрям

Збір та переробка дикої рослинної флори України – перспективний бізнес для малих підприємців. Україна має унікальні умови, щоб саме дикоросли стали основою підприємницької діяльності. Ціна лікарської та трав'яної продукції на ринках України доволі висока. Так, настоянка соснових шишок 0,5 л вартує 120 грн, настоянка ятритишика чоловічого – до 500 грн тощо. Закупівельники охоче купують чистотіл, реп'яшок, календулу, зверобій, корінь алтею, калган, айр, живокость тощо. За словами директора департаменту агропромислового розвитку Сумської ОДА Олександра Маслака, для малих форм господарювання нішеве виробництво має суттєві переваги: низьку конкуренцію, високу експортну орієнтованість і рентабельність. Крім того, є всі можливості організувати їх вирощування. На території тої ж Сумської області майже 300 об'єктів природно-заповідного фонду, де за спеціальними дозволами можна збирати лікарські, ароматичні та дикорослі рослини. Трав'яним бізнесом тут вже займаються близько 80 малих підприємців. Також у Сумах за підтримки ЄБРР у межах ініціативи ЄС EU4Business та Центру інформаційної підтримки бізнесу провели тематичний семінар «Заготівля, переробка та кооперація у трав'яному бізнесі». Підприємці вивчали особливості господарювання у цьому сегменті, його переваги та ризики.

Виступ на селянському мітингу біля Верховної Ради.

захисту рослин. Піклується господар і про свій, поки невеличкий, штат працівників: на постійній основі працює три особи з пристойною середньомісячною зарплатою.

Але то все звичне, як у кожного фермера. Та не у кожного можна побачити тисячі хвойних деревець, у тому числі рідкісних для нашого лісостепу порід, а також розмаїття декоративних і плодкових саджанців. Цими деревцями Сергій Валентинович підсаджує пограбовані браконьєрами лісосмуги, укріплює схили численних балок та ярів, а головне – дарує їх своїм друзям-фермерам і просто небайдужим до рідної природи людям із Черкащини та інших регіонів. Причому робить це абсолютно безкоштовно, як і личить волонтеру. Нехай собі його сосонки та ялиночки зеленіють по всій Україні нащадкам на згадку!

Сергій Валентинович поділився з нашим кореспондентом своїми планами: розширити землі під «лісорозсадником», освоїти вирощування нових швидкозростаючих (роки ж не чекають) дерев, і неодмінно брати участь у громадському житті. За його словами, без тематичних виставок, семінарів, всеукраїнських селянських форумів та акцій життя було б сірим і нецікавим. Він давно вже має право на заслужений відпочинок, але працює від зорі до зорі, а на запитання про вік відбувається жартами й нагадує: якщо ніхто не дбатиме про струмки, то звідки ж візьмуться ріки?

Пишіть:
49000, м. Дніпро,
вул. Воскресенська, 41, оф.109

Дзвоніть:
(056) 786-02-21,
098-183-00-18,
050-850-72-74

Передплатити
«Фермер Придніпров'я» можна
у будь-якому поштовому відділенні
області до 25 числа щомісяця.
Передплатний індекс 60092.